

Zitting 1981

16 947 (R1181)

Vaststelling van nieuwe, algemene bepalingen omtrent het Nederlanderschap ter vervanging van de Wet van 12 december 1892, Stb. 268 op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (Wet op het Nederlanderschap)

B ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 25 mei 1981

Bij kabinetsmissive van 10 maart 1981, nr. 202, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Justitie, bij de Raad van State van het Koninkrijk ter overweging aanhangig gemaakt een ontwerp van Rijkswet met memorie van toelichting, houdende vaststelling van nieuwe, algemene bepalingen omtrent het Nederlanderschap ter vervanging van de Wet van 12 december 1892 (Stb. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (Wet op het Nederlanderschap).

1. Het wetsontwerp stelt een belangrijke wijziging in de huidige praktijk ten aanzien van naturalisaties voor, te weten dat voortaan naturalisatie bij ministeriële beschikking regel zal worden. In de memorie van toelichting worden hiervoor goede argumenten aangevoerd. De verkrijging van het Nederlanderschap is echter een belangrijke aangelegenheid. De Raad van State van het Koninkrijk meent dat het om die reden overweging verdient de verkrijging van het Nederlanderschap een meer officieel en plechtig karakter te verlenen. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan de vorm van een zogenaamd «klein» K.b.

2. Blijkens bladzijde 19 van de memorie van toelichting zal het tweede lid van artikel 5 niet aanstonds in werking kunnen treden, aangezien de Nederlandse en de Nederlands-Antilliaanse wet nog niet voorzien in de mogelijkheid, dat de rechter een beslissing

neemt als in dat lid bedoeld. Zolang in die mogelijkheid niet is voorzien, zal, aldus de memorie van toelichting, artikel 1bis van de huidige wet in werking dienen te blijven. Een zodanige bepaling ware bij de overgangsbepalingen in hoofdstuk 9 van het wetsontwerp op te nemen. Een zelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 11, tweede lid.

3. Artikel 10 biedt de mogelijkheid om af te wijken van de wettelijke voorwaarden voor naturalisatie in bijzondere gevallen. Naar het oordeel van de Raad ware aan te geven om welke redenen *in casu* een ruimere formulering is gekozen dan in artikel 4 van de huidige wet, waarin alleen een uitzondering gemaakt wordt om redenen van staatsbelang. Tevens ware het begrip bijzondere gevallen enigermate in te vullen, waarbij ook aandacht ware te schenken aan de op bladzijde 30 van de memorie van toelichting genoemde «bepaalde grenzen».

4. In artikel 11, eerste lid, wordt mede een hoorplicht voorgeschreven ten aanzien van het kind, dat de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. In de memorie van toelichting zou uiteengezet dienen te worden om welke reden deze leeftijdsgrens is gekozen en niet de in het wetsontwerp, houdende nadere regeling van het horen van minderjarigen in hen betreffende burgerrechtelijke zaken (16 127) genoemde grens van 12 jaar.

5. Met de in de artikelen 1/-20 van het wetsontwerp voorgestelde regeling betreffende de bindende vaststelling van het Nederlanderschap stemt de Raad gaarne in. Deze regeling voldoet geheel aan de gestelde vereisten van eenvoud, aansluiting op de administratieve praktijk en het opdragen van de uiteindelijke beslissing over het Nederlanderschap aan één rechterlijke instantie.

De Raad acht het echter met deze regeling en die vereisten in strijd dat de procedure van artikel 43 van de Vreemdelingenwet, die de vaststelling van het Nederlanderschap tot enige inzet heeft, blijkbaar gehandhaafd wordt.

Het gevolg daarvan zou immers zijn dat, indien enige bepaling van de Vreemdelingenwet wordt toegepast op iemand die beweert Nederlander te zijn, deze zich eerst ingevolgt artikel 43 van de Vreemdelingenwet tot de Hoge Raad zou moeten wenden. De Hoge Raad zou dan ingevolgt artikel 18 van het wetsontwerp de beslissing van de Minister van Justitie moeten inroepen, waarna de Afdeling rechtspraak in hoogste rechterlijke instantie beslist. Desondanks zou dan ingevolgt artikel 43 van de Vreemdelingenwet in verband met artikel 18 van het wetsontwerp de Hoge Raad toch nog weer de (een) eindbeslissing moeten geven.

Artikel 43 van de Vreemdelingenwet wordt derhalve, na de invoering van de artikelen 17-20 van het wets-

ontwerp, overbodig en zinloos, zodat deze bepaling dient te vervallen.

Met de procedure van artikel D6 van de Kieswet is het anders gesteld, omdat de procedure tot inschrijving in het kiezersregister niet uitsluitend de vaststelling van het Nederlanderschap tot inzet behoeft te hebben. Indien uit de beslissing van burgemeester en wethouders blijkt dat die inschrijving wordt geweigerd omdat de betrokkene geen Nederlander is en deze zulks betwist, kan hij voor of tijdens zijn beroep tegen de geweigerde inschrijving de weg van artikel 18 van het wetsontwerp volgen.

6. Volgens artikel 19 kan de minister, indien na het onherroepelijk worden van een beschikking tot naturalisatie feiten, stukken of gegevens bekend zijn geworden, welke voor de beslissing van belang zijn, deze beschikking herzien.

Dit artikel zou strikter geformuleerd dienen te worden, gezien de belangrijke gevolgen die het kan medebrengen. De mogelijkheid tot herziening zou beperkt moeten worden tot die feiten, stukken of gegevens die, wanneer zij bij het verlenen van de beschikking bekend zouden geweest zijn, tot een andere beslissing zouden hebben kunnen leiden. Een zodanige herzieningsformule, die meer aansluit bij bestaande formules als gebruikt in de artikelen 61 en 84 van de Wet op de Raad van State en bij het op bladzijde 42 van de memorie van toelichting gebruikte woord «nova», ware in artikel 19 op te nemen.

De Raad van State van het Koninkrijk geeft U in overweging het ontwerp van Rijkswet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal en aan het vertegenwoordigend lichaam van de Nederlandse Antillen, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State van het Koninkrijk,
G. H. Veringa